

Sygn. akt II Ca 1264/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lipca 2019 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Cywilny - Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SR (del.) Paweł Styrna

Protokolant: osobiście

po rozpoznaniu w dniu 5 lipca 2019 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...)z siedzibą w W.

przeciwko M. K.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Rejonowego w Chrzanowie

z dnia 31 stycznia 2019 roku, sygn. akt I C 1415/18 upr.

1. oddała apelację,
2. przyznaje od strony powodowej (...)z siedzibą w W. na rzecz pełnomocnika z urzędu pozwanego, radcy prawnego M. Ż., kwotę 900 (dziewięćset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSR (del.) Paweł Styrna

Sygn. akt I Ca 1264/19

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 505[13] §2 kpc, wobec rozpoznania sprawy w trybie uproszczonym Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności zwrócenia uwagi wymaga wewnętrzna sprzeczność podniesionych przez skarżącego stronę zarzutów. Z jednej bowiem strony powód zarzuca naruszenie przepisów procesowych w zakresie dowolnej a nie swobodnej oceny dowodów (art. 233 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c.), a z drugiej strony w dalszej części apelacji zarzuca Sądowi nierozpoznanie istoty, podnosząc, że sprawa nie została rozpoznana z uwagi na uwzględnienie zarzutu przedawnienia.

Zarzut ten nie zyskał aprobaty Sądu Okręgowego. Zobowiązanie uległo przedawnieniu. Podkreślenia wymaga, że nawet przy przyjęciu, że roszczenie stało się wymagalne z dniem 26.09.2012 r., to bezsprzecznie w okresie pomiędzy dniem 8.11.2013 r. to jest pomiędzy nadaniem klauzuli wykonalności, a dniem wydania przez sąd zarządzenia z dnia 13.06.2018 r. o uchyleniu zarządzenia z dnia 1.10.2013 r. (VI Nc-e 1444466513), nie była podejmowana żadna

czynność (na skutek umorzenia postępowania egzekucyjnego postanowieniem z dnia 16.10.2018 r.) opisana w art. 123 k.c. skutująca przerwaniem biegu terminu przedawnienia, a okres ten dłuższy jest niż 3 lata. Nawet jeśli doszło do przerwania przedawnienia w dniu wniesienia powództwa, to jest 13.06.2013 r. przez powoda, termin ten na nowo zaczął biec z dniem nadania klauzuli wykonalności.

Ponadto skarżący traci z pola widzenia, że nie przysługuje mu prawo do skorzystania ze skutków prawnych czynności sądowych podejmowanych przez zbywcę, to jest bank (...) S.A. Pogląd ten jest od dawna ugruntowany, a dobitnym potwierdzeniem tego stanowiska jest uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2016 r., III CZP 29/16, w której wprost powiedziano, że nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (art. 123 § 1 pkt 1 k.c.). W razie cesji wierzytelności przerwa biegu przedawnienia wywołana złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji zachowa swój skutek wyłącznie wobec tych cesjonariuszy, którzy sami mogliby posłużyć się bankowym tytułem egzekucyjnym. W pozostałych sytuacjach przerwę biegu przedawnienia uznaje się za niebyłą - bieg zaś terminu przedawnienia w stosunku do nabywcy wierzytelności określa się na zasadach ogólnych.

Apelujący zarzuca Sądowi naruszenie przepisów prawa materialnego w zakresie art. 123 §1 pkt 1 kc przez niewłaściwe zastosowanie i art. 124 §2 kc przez brak zastosowania, podnosząc, że jeżeli sprawa została wytoczona, ale jeszcze nie zawisła, to nie stanowi to przeszkody do przerwania biegu przedawnienia. Skarżący całkowicie traci z pola widzenia, że momentem początkującym postępowanie sądowe jest chwila doręczenia pozwanemu pozwu (por. art. 192 kpc). Kodeks postępowania cywilnego jasno określa skutki powstałe z chwilą doręczenia pozwu, w przypadku zaś postępowania nakazowego cechą jego charakterystyczną jest, iż obrona pozwanego (dłużnika) rozpoczyna się od momentu doręczenia mu nakazu zapłaty. W realiach niniejszej sprawy na skutek złożonego sprzeciwu z wnioskiem o przywrócenie terminu Sąd stwierdził, iż nakaz nie został doręczony. W rezultacie uchylił zarządzenie z 1.10.2013 r. o pozostawieniu nakazu w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia. To zaś skutkowało utratą przez nakaz zapłaty mocy w całości i przekazaniem sprawy do rozpoznania sądowi właściwemu. Od tego momentu sprawa toczyła się tak, jakby nie doszło do uprawomocnienia się nakazu. Od strony procesowej wszelkie skutki związane z wytoczeniem powództwa powstają zaś z chwilą doręczenia pozwu. Powoduje to, że okres wymagany do przedawnienia nastąpił.

Sąd Rejonowy ustalił, że nie doszło do faktycznego doręczenia pozwanemu nakazu zapłaty. W efekcie sprzeciw został złożony w terminie ze skutkami dla wydanego nakazu, jakie płyną z art. 505(36) kpc. Jak wskazuje dołączone do pisma pozwanego potwierdzenie nadania wypowiedzenia umowy kredytu, było ono dwukrotnie nieskutecznie awizowane. Wypowiedzenie nie zostało nigdy doręczone pozwanemu przez bank podobnie jak poprzedzające wypowiedzenie wezwanie. Nie było więc możliwe skuteczne wypowiedzenie umowy, gdyż nie doszło do złożenia jednostronnego oświadczenia woli przez bank. Wobec braku umowy wypowiedzenia zrozumiałe jest dalsze postępowanie pozwanego, który dokonywał spłat na poczet pożyczki w dniach 18.11.2013, 13.12.2013, 16.01.2014, 14.02.2014.

Niezależnie od powyższego nawet przy przyjęciu, że nie doszło do przedawnienia roszczenia, to i tak powództwo podlegałoby oddaleniu na podstawie art. 5 kc. Wprawdzie na ten przepis, a ściślej brak jego zastosowania powołuje się apelujący, niemniej podkreślić należy, że domaganie się zapłaty w realiach niniejszej sprawy jawi się jako sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Mamy bowiem do czynienia z nierównością kontraktową stron, czyli profesjonalnym podmiotem zajmującym się zawodowo obrotem wierzytelnościami z jednej strony i osobą fizyczną, posiadającą obniżoną sprawność intelektualną, z zaburzeniami emocjonalnymi i adaptacyjnymi, co zostało medycznie potwierdzone, a także zaburzeniami osobowości, żyjącą na granicy ubóstwa. W tej sytuacji zawarcie umowy z osobą nie w pełni sprawą intelektualnie, bez żadnej zdolności kredytowej obciążonej wieloma zobowiązaniami stoi w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego. Niekorzystna dla pozwanego umowa zasługuje na negatywną ocenę moralną, gdyż została ukształtowana w sposób wyraźnie krzywdzący przy wykorzystaniu przez drugą stronę silniejszej pozycji, a więc pod presją faktycznej przewagi kontrahenta.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że wydane przez Sąd rozstrzygnięcie jest trafne i nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji oddalił ją jako w całości niezasadna, o czym orzekł jak w punkcie 1 sentencji na zasadzie art. 385 kpc.

O kosztach za postępowanie odwoławcze orzeczono jak w punkcie 2 sentencji na zasadzie art. 98 §1 kpc w zw. z art. 391 §1 kpc. Na zasądzoną od strony powodowej na rzecz pozwanego kwotę złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika z urzędu za pomoc prawną udzieloną pozwanemu przed sądem drugiej instancji, a nieopłaconą, w wysokości określonej na podstawie §2 pkt 4 w zw. z §10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015.1804 z późn. zm.).

SSR (del.) Paweł Styrna

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)